

SLOVENEK

Naročnine
za državo SHS:
za leto (sopre) 40—
za pol leta 20—
za četrt leta 10—
za mesec 3—
za tuzemstvo:
polletno 150—
mesečno 12—50
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji . . . 10—
v tuzemstvu 20—
Posredna štev. 50 par.

Cena inseratov:
Enostopna petina vrsta mali
oglas po 4— in 6—
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po 8—, poslana št.
po 12—
Pri večjem naročilu popust.
Izbija vsak dan izvenredni
ponedeljki in dnevi po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Mesečna priloga, št. 132.
Poština plačana v gotovini.

Uradništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo, nefunkcionalna pisma se ne
sprejemajo. Uredni telefon št. 50, uprava, št. 52B.

Političen list za slovenski narod.

Oprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglaš.
zagreb 39.011, sarajev 7563, praško št. 24.797

Slovenski blok.

»Jugoslavija« je v štev. 42, od 21. febr. t. l. priobčila članek pod naslovom »Slovenski blok«. V njem slika potrebo, da se koncentrirajo vse tiste stranke na Slovenskem, ki stoje na stališču slovenskega kulturnega programa. Pod slovensko kulturo pojmuje vse, v čemur je izkristalizirana slovenska individualnost. Ali se imenuje ta koncentracija blok ali kako drugače, je precej postranskega pomena. Kako bo blok notranje sestavljen, je samo tehnično vprašanje, vendar mora biti razmerje med strankami tako gibčno, da ne bo treba nobeni žrtvovati nič od svojega svetovnega naziranja. Tako »Jugoslavija«.

Program Slovenske Ljudske Stranke, v kolikor se nanaša na ohranitev in nadaljnjo negovanje specifično slovenske kulture, je last mnogih pristašev tudi drugih slovenskih strank. V tem oziru soglašajo z nami najkulturnejši člani demokratične, socialistične in tudi radikalne stranke. To že dolgo ni več nobena skrivnost. Kar se tiče zahteve po ureditvi naše države in ustvaritvi samostojne Slovenije v okviru naše države, ni samo večina kmetijskega in delavskega ljudstva, ampak tudi večina slovenske inteligence drugega mišljenja, nego parlamentarna zastopstva demokratične, samostojne in socialistične stranke. Kar govore in predlagajo predstavniki teh strank v Belgradu, ni izraz želja slovenskega naroda, ampak samo iz različnih razlogov dobro preračunjeno prilagodenje mišljenju trenutnih belgrajskih vladodržcev. Nastop slovenske delegacije v vladni veščini in socialističnem klubu je tuj in nasproten Slovenstvu.

Navedeni članek »Jugoslavije« je dokaz, da avtonomistične struje v drugih slovenskih strankah želijo v zadnjem trenutku, ko se belgrajski parlament pripravlja, da se razdeli država na oblasti in jim onemogoči kontinuiteto dosedanjega kulturnega in gospodarskega razvoja v posameznih pokrajinah, tudi nazunaj organizirano nastopiti in jugoslovanski javnosti povedati, da Slovenci odločno odklanjajo parcelacijo Slovenije in onemogočenje njenega nadaljnjega kulturnega in gospodarskega napredka. Ako bi dr. Kukec znal poslušati utripanje slovenskega srca, bi imel krasne uspehe, če bi poskušal sedaj koncentrirati avtonomistične struje v vseh onih slovenskih strankah, ki niso našega svetovnega naziranja.

Ne bili bi odkritosrčni, ako bi ne priznali, da se v interesu slovenske stvari radujemo avtonomističnega pokreta v drugih slovenskih strankah in njegove želje, da nastopi tudi nazunaj organizirano. Kjer je želja, tam sledi želji tudi dejanje. Za to smo prepričani, da bodo te struje ako jim ni mogoče doseči drugega mišljenja v lastnih strankah, kar bi bilo najbolje, našle medseboj kmalu tudi obliko, da se zedinijo in organizirajo.

In kadar bo stvar tako daleč dozorela, bo gotovo vodstvo naše stranke našlo pot, po kateri se da skupna avtonomistična misel tudi skupno braniti, ne da bi se pri tem zabrisale razlike, ki obstoje med nami in drugimi strankami glede svetovnega naziranja in socialnega programa, in uspevalo navdušenje za naše najvišje ideale.

Z veseljem beležimo dejstvo, da avtonomistična misel med Slovenci napreduje!

Ubogo uradništvo!

Belgrad, 22. febr. (Izv.) Danes je imel demokratiški klub sejo, na kateri so razpravljali o uradniških dokladah, ki naj bi se unesle v dvajsetino za marec in april. Finančni minister Kumanudi je izjavil, da je za uradniške doklade potrebnih 80 milijonov dinarjev, toliko denarja pa državna blagajna ne zmore. To vprašanje bi se dalo rešiti šele potem, ko bo izvršena redukcija uradništva. Demokratiški klub je izvolil tri člane, ki naj prouče, kako bi se dalo to vprašanje rešiti. Jutri bo klub o tem sklepal.

DVOJNA VALUTA V AVSTRIJI.

Dunaj, 22. febr. (Izv.) Avstrijska vlada se peča z idejo, da bi se upeljala v Avstriji dvojna valuta. Poleg sedanje valute bi se izdali za izvoz in za inozemstvo novi bankovci, ki bi imeli zlato podlago.

Delitev Slovenije.

Belgrad, 22. febr. (Izv.) Danes popoldne je imel pododbor za upravno razdelitev države svojo sejo. Na dnevnem redu je bila upravna razdelitev Slovenije. Odbor je sprejel vladni predlog, da se razdeli Slovenija na dve oblasti: ena s sedežem v

Ljubljani, druga s sedežem v Mariboru. Odbor je dalje sklenil, da bo plebiscit odločil, ali naj Čabar z okolico pripade ljubljanski ali zagrebški oblasti. Prekmurje z Lendavo pripade mariborski oblasti.

Seja narodne skupščine.

Belgrad, 22. febr. (Izv.) Predsednik dr. Ribar odpravi današnjo sejo narodne skupščine ob petih popoldne. Sklene se, da pride na mesto pokojnega poslanca fra Didaka Buntiča g. Juraj Puljič, na mesto pokojnega poslanca Zivote Stankovića pa g. Milan Radojković. — Zbornica preide na dnevni red: nadaljevanje debate o zakonskem predlogu o dvanajstih za meseca marec in april. — Prvi je govoril narodni socialist Brandner in kritiziral delovanje finančnega ministra. Izjavil je, da bo njegova stranka glasovala proti dvanajstini, ker hoče prisiliti vladu, da predloži redni proračun. — Nato govori zemljoradnik Voja Lazič, ki pravi, da se iz vsega dosedanjega delovanja vidi, da vlada ni sposobna, ker ni predložila rednega proračuna, ampak zopet samo dvanajstine. Vlada se je izkazala za nesposobno tudi v drugih zadevah. Njegova skupina bo glasovala proti dvanajstini, ker nima zaupanja v vladu. — Nato povzame besedo radikalni disident dr. Momčilo Ivanič in kritizira poročilo večine finančnega odbora o dvanajstini. O državnem proračunu pravi, da je fiktiven, kar velja tudi za dvanajstine. Napada finančnega ministra

radi pogoškov politične uprave v Sarajevu, ki je za več milijonov prekoračila kredite in se je zadolžila pri bankah.

Med govorom poslanca dr. Ivaniča je prišlo do mučnih incidentov med govornikom in demokratom Radovićem, ki mu je zaklical, da je klevetnik. Predsednik dr. Ribar je zaradi tega podelil poslancu Radoviću ukor. V zbornici je bil velik nemir in hrup, ki se je le polagoma polegel. — Poslanec dr. Ivanič govori nato o redukciji uradništva in pravi, da je proti temu, da pri zmanjšanju števila državnih namestencev sodeluje narodna skupščina, ker bi zaradi tega vlada lahko imela izgovor, češ da ji je narodna skupščina odvzela preveč uradnikov. Skupščina mora ostati pri tem na strani in samo nadzorovati in kritizirati delovanje vlade. Govori o našem finančnem stanju in veli, da je slaba finančna politika vzrok padanju naše valute. Zato smatra za odgovornega ministrskega predsednika Pašića, ki bi bil moral prisiliti finančnega ministra dr. Kumanudija, da odstopi, ako ni sposoben. — Na predlog predsednika se nato zaključijo seje ob 8.25 zvečer. — Prihodnja seja jutri ob desetih popoldne.

Borba proti moratoriju.

Belgrad, 22. febr. (Izv.) Danes popoldne bi se imela vršiti seja finančnega odbora z dnevnim redom: razprava o moratoriju za belgrajске trgovce. Radi ostrega nastopa opozicije in pa radi nezadovoljnosti s politiko finančnega ministra v radikalnih in tudi demokratiških krogih je bila seja preklicana. Sklicana je ponovno za jutri, z istim dnevnim redom.

Dalmacija za HPS.

Split, 22. febr. (Izv.) Poslanca Stjepan Barić in dr. Šimrak sta imela te dni zelo dobro obiskana shoda v Metkoviću in Opuzenu. V torek se je pa vršil sestanek zapnikov hrvatske ljudske stranke v Splitu. Povsod je bil soglasno odobren program kakor tudi taktika hrvatske ljudske stranke.

Razgovori v Bukarešti.

Bukarešta, 22. febr. (Izv.) Jugoslovanski ministrski predsednik Pašić je izjavil novinarjem, da je popolnoma prepričan, da bo nova zveza med Jugoslavijo in Rumunijo le še utrdila prijateljske vezi, ki so doslej spajale oba sosednja naroda, ki nista bila še nikoli v medsebojni borbi. Minister za zunanje stvari dr. Ninčić je pripomnil, da imata obe kraljevini skupne interese, vsled česar morata v bodočnosti nastopiti skupno. Mednarodna gospodarska konferenca v Genovi ne bo imela dobrih uspehov brez prehodnega sporazuma. Razume se samo po sebi, da se na tej konferenci nikakor ne sme govoriti o kaki izpremibi mirovnih pogodb.

Bukarešta, 22. febr. (Izv.) Jugoslovanska ministra Pašić in dr. Ninčić sta svoje bivanje v romunski prestolici porabila tudi za važne konference z romunskimi državniki, zlasti z ministrskim predsednikom Bratianom in ministrom za zunanje stvari. Na porazgovorih, ki so imeli v glavnem intimen značaj, so se posvetovali o mednarodnem položaju, zlasti o situaciji, ki je nastala v Srednji Evropi po razpadu Avstro-ogrške monarhije. Ves položaj se je v prvi vrsti razmotrival z ozirom na stališče obeh prijateljskih držav, Jugoslavije in Rumunije. Tekom porazgovorov se je ugotovilo, da se je dosegla popolna soglasnost v načelnih vprašanjih. Domenili so se tudi o bodoči taktiki, ki mora biti na vsak način skupna in enotna. — Danes se konference nadaljujejo. Prisostvovala sta jim tudi poslanika češkoslovaške in poljske republike. Dočim se je na večeršnjih konferen-

cah v glavnem razpravljalo o medsebojnih odnosih med Jugoslavijo in Rumunijo in o stališču posredne države napram mednarodni politiki, so na današnji konferenci državniki vseh štirih držav razpravljali o nastopu male entente na mednarodni konferenci v Genovi. Za ta nastop in za bodočo politiko male entente se je zlasti zanimal poljski poslanik na romunskem dvoru, ker se vodi pogajanja za pristop poljske republike k mali ententi, kar je le še vprašanje časa. Na konferencah se je sklenilo, da se strokovnjaki male entente snidejo prihodnji mesec v Belgradu, in sicer 5. marca. Na tem sestanku naj se izdela natančen program za skupno akcijo male entente na genovski konferenci.

Ljubljanska konferenca.

Belgrad, 22. febr. (Izv.) Češkoslovaški poslanik Kalina odpotuje nocoj v Ljubljano, da pripravi vse potrebno za sestanek češkoslovaškega ministrskega predsednika Beneša z ministrskim predsednikom Pašićem in zunanjim ministrom dr. Ninčićem. G. Kalina se pelje nato v Trst, kjer bo sprejel dr. Beneša na njegovem povratku iz Pariza v domovino. Prisostvoval bo tudi konferencam državnikov obeh bratskih držav v Ljubljani. Naša vlada je že izdala merodajnim mestom potrebna navodila, da pripravijo vse potrebno za ta važni politični sestanek, na katerem se natančno določi stališče male entente, ki ga bo uveljavljala na mednarodni gospodarski konferenci v Genovi. Dr. Beneš je šel v London in Pariz v prvi vrsti zaradi tega, da se informira o političnem položaju, v katerem se sedaj nahaja Evropa. Te informacije so bile zelo potrebne, ker namerava nastopiti mala ententa na genovski konferenci sklenjeno. Pridobila si bo značaj velesile, ker pristopi k dosedanjim trem državam, Jugoslaviji, Češkoslovaški in Rumuniji, v kratkem še Poljski. Pristop Grčije k mali ententi je le še vprašanje časa. Vojaški konverciji med Rumunijo in Grčijo ter Jugoslavijo in Grčijo sta pripravili za pristop le balkanske države k mali ententi, ki bo v kratkem velesila v koncertu evropskih velevlasti.

Belgrad, 22. febr. (Izv.) Na sestanku obeh ministrskih predsednikov Češkoslovaške in Jugoslavije bo govora tudi o razmerju male entente do Mažarske, posebno pa o trianonski mirovni pogodbi. Vprašanje te mirovne pogodbe je važno že zaradi tega, ker naša država in Rumunija še nista doslej brezpogojno priznali trianonske mirovne pogodbe, ker je bil med-

tem uveljavljen beneški dogovor, ki je te mirovno pogodbo deloma nekoliko izpremenil. Češkoslovaška vlada pa smatra, da se na trianonski mirovni pogodbi ne sme ničesar izpreminjati, ker bi se potem pojavile nove težkoče in morda tudi neljubi zapletljaji. V zadnjem trenutku se doznavajo iz poučenega vira, da se je našel modus, po katerem bi Rumunija in naša država lahko priznali trianonsko mirovno pogodbo.

KONFERENCA V BELGRADU SE UDELEŽE TUDI FRANCOZI?

Zeneva, 22. febr. (Izv.) V tukajšnjih krogih se govori, da se predstoječe konference zastopnikov male entente v Belgradu udeležijo tudi francoski strokovnjaki, med njimi zastopnik državne banke, francoske trgovske zbornice in konzorcija privatnih bank.

GENOVSKA KONFERENCA.

Pariz, 22. febr. (Izv.) Londonski dopisnik lista »Matin« javlja, da sedaj v splošnem računajo tudi politični krogi Anglije z odgoditvijo mednarodne gospodarske konference v Genovi, ker italijanska ministrska kriza onemogočuje, da bi se odposlanci sestali 8. marca. Govori se o tem, da bo omenjena konferenca bržkone zborovala v tretjem tednu meseca aprila.

Pariz, 22. febr. (Izv.) Po poročilu iz Tokija je japonska vlada sprejela povabilo italijanske vlade glede udeležbe pri gospodarski konferenci v Genovi.

SKUPNA IZJAVA MALE ENTENTE.

Pariz, 22. febr. (Izv.) Listi poročajo, da namerava mala ententa podati na genovski konferenci skupno izjavo, da je vena-ka vzpostavitev avstro-ogrške monarhije tudi v obliki ponovne federacije izključena in nemogoča ter bodo države male entente proti vsakemu poskusu energično nastopile.

SESTANEK JUGOSL. KOMUNISTIČNIH EMIGRANTOV.

Dunaj, 22. febr. (Izv.) Govori se, da se je vršil te dni sestanek jugoslovanskih komunističnih emigrantov. Radi odhoda ruskega poslanika Bromsteina, ki jih je finančno podpiral, so sklenili, da izposižejo, da bodo odslej dobivali denar direktno iz Moskve.

NOVA KOALICIJA V AVSTRIJI.

Dunaj, 22. febr. (Izv.) Sporedno s kreditno akcijo gre tudi akcija za zopetno koalicio vseh strank razen socialdemokratov. V političnih krogih so mnenja, da bo še tekom tega meseca sestavljena koalicija, v kateri bodo zastopani krščanski socialci s 36 poslanci, velenemška stranka z 20, nemška kmečka stranka s 6 poslanci in demokrat dr. Czernin. V opoziciji ostane 66 socialdemokratskih poslancev.

PASIVNA RESISTENCA DUNAJČANOV.

Dunaj, 22. febr. (Izv.) Kljub temu, da so tuje valute padle, se cene življenjskim potrebščinam nepestano zvišujejo. Konzumentje so sklenili, da naredo temu neopravičenemu dviganju cen na ta način konec, da izvaajo pasivno rezistenco in se omejijo na nakup najnujnejših potrebščin.

OBČINSKE VOLITVE NA BOLGARSKEM.

Sofija, 22. febr. (Izv.) Občinske volitve na Bolgarskem so prinesle vladni stranki Stambolijskega ogromno večino kljub naporom združenih opozicijskih strank. Volitve so se vršile po proporcionalnem sistemu.

ZA GOSPODARSKO OBNOVO EVROPE.

London, 22. febr. (Izv.) Danes se je vršil pod predsedstvom lorda Inverfortha sestanek organizacijskega odseka mednarodne korporacije za gospodarsko obnovo Evrope, ki je imel nalogo, proučevati temelje, na katerih bi se osnovala narodne in mednarodne korporacije v svrhu izboljšanja gospodarskih odnosov v Evropi. Današnji sestanek je prvi v vrsti sestankov, ki se bodo vršili v prihodnjih dveh ali treh dneh. Udeležili so se ga zastopniki Velike Britanije, Francije, Italije, Belgije in Japonske. Obravnave niso javno odsek priobčil svoje sklepe šele, ko bo ne. Lord Inverforth je izrazil mnenje, da končal posvetovanja.

ODKRITA ZAROTA.

London, 22. febr. (Izv.) Iz Tokia poročajo, da je japonska policija odkrila zaroto, ki je imela namen razstreliti veliko munijsko tovarno vojnega ministrstva v Tokiju. Policija je aretirala več socialističnih voditeljev, češ, da so v zvezi s to zaroto.

SINFAJNOVSKI NAPADI NA IRSKEM.

London, 22. februarja. (Izv.) V poslanski zbornici je izjavil Winston Churchill, da so sinfajnovci od premirja, ki je bil podpisan 6. decembra p. l., povzročili 82 napadov na policijo in 34 na vojaštvo, pri čemer je bilo ubitih 13, ranjenih 36 oseb.

GENERALNA STAVKA NA PORTUGALSKEM.

London, 22. febr. (Izv.) Portugalske strokovne organizacije so nastopile generalno stavko. Po vestih iz Španije ima stavka revolucionaren značaj.

TUDI JAPONSKA SE BOJI KOMUNISTOV

London, 22. febr. (Izv.) Glasom vesti iz Tokija namerava japonska vlada predložiti parlamentu zakon o pobijanju komunistične in anarhistične propagande. Določene so kazni do 10 let zapor.

POMOČ STRADAJOČIM.

Moskva, 22. febr. (Izv.) Predstojnik pomožnega odseka za stradajoča ozemlja je izdal nujen proglas na gubernije, ki so dolžne pomagati, v katerem veli, naj se ne zadovoljujejo s tem, da pošiljajo v gladijoča ozemlja žito za posetev, temveč naj priskočijo na pomoč tudi z delovnimi silami za obdelovanje polja, ker so prostorna ozemlja skoro popolnoma izumrla. Ako to ne uspe, se bo katastrofa, povzročena po gladovanju, še mnogo bolj razširila.

Velika zrakoplovna nesreča.

Norfolk, 21. febr. (Izv.) Vodljivi zrakoplov »Roma«, ki ga je Italija prodala, se je razpočil. Pri tem je bilo ubitih 35 oseb.

Washington, 22. febr. (Izv.) Mornariški departement je prejel od mornarske postaje v Norfolku glede nesreče vodljivega zrakoplova »Roma«, nastopno brzojavko: Vodljivi zrakoplov »Roma« se je vnel in pal na tla v bližini mornariškega oporišča ob pol enajstih. Od 50 oseb, ki so se nahajale na krovu zrakoplova, je baje 35 mrtvih.

Virginia, 22. febr. (Izv.) Službeno se poroča: Popoldne ob 15.40 je bilo poveljstvu brodovja javljeno, da je od oseb, ki so bile na krovu »Roma«, ostalo živih le 10 ljudi.

Norfolk, 22. febr. (Izv.) Po izpovedi očividcev se je odtrgala gondola in strmoglavila na tla, pri čemer je pokopala pod seboj 12 oseb.

Norfolk, 22. febr. (Izv.) Doslej so izpod razvalin ponesrečenega zrakoplova »Roma« izvlekli 30 trupel, od katerih jih 10 ni mogoče spoznati. Bati se je, da leži pod razvalinami še več ponesrečencev. Nesrečo je najbrže povzročil prelom navpičnega krmila, ki je ob padcu zadelo ob žico električne napeljave, pri čemer je nastal požar. Zrakoplov je popolnoma porušen.

Nekaj misli k načrtu ljudskošolskega zakona.

Kdo naj ustanavlja šole in gradi šolska poslopja.

Že v prejšnjih člankih omenjeni Radojevičev načrt zahteva, da naj šole grade občine. Vsled žalostnih izkušenj pa učiteljstvo to zahtevo odklanja. Kdor pozna zgodovino zgradbe ene same šole, ta se ne more ogreti za to načelo. Znani so mi kraji, kjer usta-

navljajo šole že 20, 30 let in jih še sedaj nimajo. Lahko bi iz svoje izkušnje navedel nekaj žalostnih slučajev, a ne maram drezati v sršenovo gnezdo. Če tedaj občine že pred vojno niso hotele vsled stroškov graditi šolskih stavb, temmanj jih bodo po vojni voljne. Na bivšem Goriškem so šole gradili okraji. To je bilo veliko boljše. Ljudje so se tam pulili za šole, kakor se še dandanes pulijo tudi za okrajne, deželne in državne ceste. Bremana naj se tedaj razdele na širša pleča; občinska so preozka! Učiteljstvo »Slomskove zveze« se je po vsestranskem premišljanju odločilo za to, da naj zida šole pokrajina. Bilo je prvotno sicer te misli, da naj jih zida država, kakor gimnazije in druga državna poslopja. Toda ker je šolstvo v naši državi na tako različnih stopnjah in bi država gotovo gledala, da dvigne šolstvo tam, kjer je najbolj povzdiglo potrebno, bi sigurno nastopil pri nas zastoj v nadaljnjem razvoju osnovnega šolstva.

Tudi bi bilo dokaj nejevolje, ako bi kraji, ki so si že na svoje lastne občinske stroške zgradili lepa šolska poslopja, bili sedaj prisiljeni prispevati še za kraje, kjer manjka še na stotine šolskih zgradb. Ta način bi rodil in netil nepotreben mržnjo med troimenim narodom, česar pa se moramo ogibati v državnem in narodnostnem interesu. Torej:

Zgradbo šolskih poslopij naj prevzamejo pokrajine ali pokrajinske oblasti. Na vsak način pa le večja okrožja. Vzdrževanje šole, t. j. redne letne stroške za učila, tiskovine itd. za to pa naj bi skrbeli šol. občina, ki si bo itak lastila različnih pravic in naj ima tedaj tudi natanko in zakonito odmerjene dolžnosti, kajti, kjer ni dolžnosti — tam tudi ne more zahtevati nihče posebnih pravic.

Kdaj in kje je šola zidati, pa naj določa okvirni državni zakon, ki ga izvršujejo pokrajine, pokrajinske oblasti ali pa okrožja po tozadevnih šolskih oblasteh.

Učiteljstvo.

Država vzgaja, namešča in plačuje vse učiteljstvo. Tudi zasebna učiteljska naj so dovoljena pod zakonskim nadzorom države. Glede učiteljskega nameščenja smo mnjenja, da pridemo z dežja pod kap, ako obvelja Radojevičev predlog, ki meri na to, da bi naj nameščal učiteljstvo minister prosvete. Namešča naj ga pokrajinska šol. oblast kakor doslej, t. j. višji šolski svet, ki pa bodi sestavljen tako, da pride do veljave tudi mnenje ljudstva in ne samo slučajne vlade. Poniževalno pa se nam vidi zasliševanje krajevnih faktorjev, preden je kdo stalno nameščen. Takega zasliševanja ne predvideva noben zakon za uradništvo, ne za duhovščino, ne za poštarje itd. Zakaj izjema za učiteljstvo? Po stari avstrijski metodi se je na ta način zgodila nešteto krivica učitelju. Po Radojevičevem načrtu pa bi nam delale krivice vsakočasne ministrske korifeje. Pri oddaji služb naj odloča starost, kvalifikacija, družinske razmere prosilca. Velja naj načelo, da je odslej učitelj uradnik in s tega vidika je presojati tudi njegovo napredovanje. Napredno bi celo ne bilo, ako bi njegovo napredovanje bilo avtomatično. Razume se, da le ob izpolnjevanju predpisanih mu dolžnosti. Pomožno učiteljstvo naj izgine s površja. V poklic učiteljstva jemlji država le zanj usposobljeno osebo. Radojevič pravi, da ne sme biti učitelj protiven državnim interesom. To je nejasno! Sedaj odpuščajo učitelje komuniste, krščanski učitelj obeta isto. Če se demokratični režim enkrat vrže, se lahko zgodi isto učiteljem demokratom. Tako ne pridemo nikamor! Živi naj politična svoboda tudi za učitelja, ki pa le v šoli ne sme nikdar nastopiti v zmislu političnih strank.

Joško Čopič:

Vprašanje bližnjega vzhoda.

III.

Bolgarsko stališče.

Visoka bolgarska osebnost se je izrazila v sledečem smislu:

Grčija nima nikake pravice, da bi posedovala zapadno Tracijo. Dobila je to provinco v dar, ker se je Venizelos postavil na stran zaveznikov. Proti Grkom govori etnografsko načelo, kajti niti Bolgari, niti Grki, niti Turki nimajo tam absolutne večine. Po ljudskem številu, izvršenem spomlad po francoski okupacijski oblasti, se nahaja v tej pokrajini 54.092 pravoslavni in 11.848 mohamedanski Bolgarov (pomakov), 56.114 Grkov in 73.730 Turkov. V tej objektivni statistiki je nekaj netočnosti: Med Grki je namreč štetih precej Bolgarov, ki priznavajo grškega patriarha v Carigradu kot načelnika cerkve in med Turki precej pomakov.

Poleg tega ne more Grčija navajati kega gospodarskega momenta, ki bi opravičeval okupacijo Tracije. Odkar jo je zasedla, je zastal ves gospodarski razvoj in Grčija ni ničesar vzklenila. Dejstvo, da se je Grčija vrnila med Carigrad in Bolgarijo, vpliva fatalno na gospodarski razvoj Bolgarije. Vzeli so ji poslednjo luko na Egejskem morju in jo ločili od njenega glavnega odjemalca, Carigrada z okolice, in od Male Azije. Donava stopa kot vodna zveza za Bolgarijo bolj v ozadje; Rumunija drži izliv Donave in more vsak čas ovirati razvoj bolgarske trgovine, kljub mednarodni podonavski komisiji. Na drugi strani je Črno morje zaprto, viharo, podvrženo muham gospodarja očin in grške obalne policije, radi čone, ki jo morajo bolgarske trgovske ladje prebroditi, ako hočejo priti do Carigrada.

Vse te zapreke so odstranjene, ako dobi Bolgarija prost dohod na Egejsko morje. Na ta način bi mogla stopiti v direktno zvezo z morakimi pokrajinami zapadne Evrope, ki bo lahko izmenjavala svoje industrijske izdelke z našimi gospodarskimi in z našimi surovinami. Ne bo v č prisljuna vzdrževati ozkih trgovskih vezí z centralno Evropo, ki so v preteklosti dovedli do nesrečnih političnih kombinacij. Železnica, ki veže Bolgarijo z Dedeağaçem in projektirana železnica med Plovdivom in Porto-Lagos na Egejskem morju, oddaljenem komaj 30 km od bolgarske meje, bi mogla služiti tudi Rumuniji.

Sedanja razmejitev med Grčijo in Bolgarijo je uničila najvažnejšo vejo bolgarskega narodnega gospodarstva — živinorejo. Od pamtiveka so bolgarski pastirji, ki stauujejo na pogorju Balkana in Rodope, prihajali po zimni v planjave egejske Tracije in na morske obali, da so tam črede prezimovale. Velik del prebivalstva, ki se je s tem pečalo, je izgubil eksistenčno sredstva in bolgarska blagajna lepe dohodka.

Grčija, ki šteje na tucate pomorskih luk, jemlje s svojo umetno mejo Bolgariji edini vhod na morje in to na ozemlju, ki je z gospodarskega in geografskega stališča nedeljivo z Bolgarije, in ki z etnografskega vidika ni nikakor grška.

Ta razmejitev na jugu je tem usodnejša, ker je Bolgarija po mirovni pogodbi izgubila okraje Strumice in Dobrudže in živinorejske kraje na zapadu.

Določbe pogodbe v Neuilly glede bolgarskega izhoda na Egejsko morje so ostale mrtve črke in njih izvršitev je v bodočnosti neizvedljiva radi neprijaznega stališča grških upravnih, carinskih in sanitarnih oblasti. Bolgarija ne bo mogla nikdar organizirati kake luke in ne bo hotela investirati milijone za luko na tujem ozemlju, ko ji morejo Grki radi vsakršnega nesoglasja vsak čas odrezati pot. Isto velja za slučaj vojne Grčije z drugo državo kakor sedaj s kemalistovsko Turčijo.

Končno je Grčija uvedla nasilen režim v zapadni Traciji. Grška uprava ni nikakor osigurala življenja, prostosti in dobrobiti prebivalstva, ki je to upravo skoro enoglasno že vnaprej odklonilo (86 občin izmed 92) in zahtevalo lokalno avtonomijo (memorandum naslovljen po prebivalstvu Tracije na konferenco v San-Remo).

Sledil je nevzdržljiv vojaški režim. Verska in šolska prostost, ki jo je dovolila mohedanska Turčija Bolgarom, je ukinjena po krščanski Grčiji. Svete bolgarske knjige so bile vržene iz cerkva in poteptane; vse bolgarske šole in cerkve so zaprte. In nečloveške persekucije so povod emigraciji bolgarskega in turškega prebivalstva.

V protislovju z izrecnimi klavzulami mirovne pogodbe v Neuilly, ki dajejo Bolgarom v Traciji pravico opcije, so bili mladi Bolgari siloma uvrščeni v grško vojsko in poslani v Malo Azijo proti Turkom, kjer jih je padlo več stotin. To se je zaznalo po poročilu švedskega konzula v Smirni in konferenca veleposlanikov je to gr jala.

Taka je situacija v zapadni Traciji; neznosna in vsak dan postaja slabša.

Tržišča na otokih so zaprta bolgarski trgovini, vključno členu 48 neuillyske pogodbe. Bolgarija je večkrat naprosila velesile za odpomoč. Vojna med Grčijo in Turčijo je ovirala do danes ureditev vprašanja. Bolgarija je ponovno prosila vrhovni svet, da reši to vprašanje po volji naroda, ki želi avtonomijo za obe Traciji, zlastno in zahodno, analogno avtonomiji pod generalom Charpyem l. 1920. Samo taka rešitev bo garantirala mir in red. Na ta način bo zavarovana tudi izvršitev 48 člena in Bolgarija bo imela prost izhod na morje, kar bo pospešilo njen gospodarski razvoj in omogočilo, da izpolni finančne obveznosti, ki jih je prevzela po pogodbi v Neuillyu.

Politične novice.

+ Vojaška zveza med Jugoslavijo in Grčijo se je glasom »Balkana« izjavila, ker da naša država Grčiji ne more zaupati. — To je tudi čisto pravilno stališče, ker ne gre sklepati z Grčijo kakršnihkoli pogodb, dokler se velesile ne zedinijo glede vzhodnega vprašanja. Zveza z Grčijo bi pomenila v sedanjem momentu afront proti Franciji, ki podpira Turčijo in bi nas mogla zaplesti v konflikt, ki bo brez dvoma nastal zaradi Tracije.

+ Nameravan upor proti grškemu kralju. Grške oblasti so aretirale nečake Venizelosa, ki so osumljeni, da so se udeležili priprav za nameravani upor proti grškemu kralju Konstantinu. Odvedeni so bili v preventivni zapor.

+ Sprememba delovnega časa na Francoskem. Na seji francoskega ministrskega sveta je poročal delovni minister o zakonskem načrtu glede delovnega časa, s katerim se bavi zbornica. Gre za osemurni delovni čas, ki se izpremeni pod gotovimi pogoji.

+ Vseevropski parlament. »Matine« piše, da si Lloyd George zamišlja konferenco v Genovi kot začetek vrhovnega parlamenta vseh evropskih držav, ki bi se sestajal vsako leto in bi bil nekaj regulator političnega in gospodarskega življenja cele Evrope.

+ Egiptsko vprašanje. Angleška vlada je po svojem visokem komisarju lordu Allenby poslala egiptskemu sultanu pismo, v katerem izjavlja, da prizna brezpogojno neodvisnost egiptске države in ukine protektorat nad Egiptom, še preden se začne pogajanja zaradi varnosti sueškega kanala in zavarovanja Egipta pred vsakim napadom kake tuje velesile. (Sultan si Anglija najbrž pridržuje.) Ako sultan to sprejme, bi mogel Šervat paša takoj prevzeti vlado in začeti z Anglijo tozadevna pogajanja.

+ Rusija je začela zelo zapleteno diplomatsko igro v Londonu in Berlinu, da izgrava interese enega kapitala proti drugemu. Na eni strani je Krasin v Londonu Lloydu Georgu ponudil trdne garancije za gospodarsko-trgovinske zveze z Rusijo, na drugi strani pa je Radek v Berlinu skušal pridobiti Nemčijo, Francijo in tudi Turčijo za nekako gospodarsko protizvezo proti Angliji. »Temps« meni, da so zavezniki to igro izpregledali in bodo v Genovi proti

France Zvenkelj:

Frenk Spodobnik gre snubit.

(Konec.)

Na Valvazorjevem trgu ga pa spet neusmiljeno predrami udarec na prsi. »God-dam«, je potegnil Frenk roko iz žepa in stisnil pest kot vajen bokser ter se ozre po napadalcu.

Od prsi se mu je zakotalila pred noge prazna konzerva, ki so jo brcali in suvali vsled sportno razpaljene domišljije otročaji, prepričani, da je žoga.

»Fulich Beople,« jih je nahrulil Frenk in nameril korak mednje. Ti so zagnali vrišč, kot razposajeni vrabci, se razprhnili na vse plati, potoma pa brcali, ob karkoli so zadeli: kamen, kostanj, škatle, košček lesa; in če kdo ni naletel »žogec«, je vrgel kapo z glave in jo suval pred seboj. Frenk je obstal pravzaprav osramočen in premagan sredi trga, ljudje so se mu hudomušno muzali in ga pomilovali zavoljo tako žalostne njegove civilizacije, ki po vsem videzu nima niti pojma o sijajnem razmahu naše kulture, ki se na tako nazoren način uveljavlja že pri nadebudni mladini.

»Shocking!« Kaj je hotel. Potegnil je

svilen robec iz žepa in si otrl sivo liso s suknje, kamor je bila priletela konzerva.

Brez posebne nezgode jo je na to primahal na Marijin trg, kjer se je hotel rešiti na tramvaj. Toda tik pred nosom mu je odzvonil dalje. Z eno roko je že segel po dražju, toda sprevodnik mu je strogo po zakonu zamahnil: »Prepovedano! Že gremo!« Frenk je obstal na cesti in gledal za vozom. Počakal bi bil naslednji voz, toda vedel je, da pride peš prav tedaj do cilja in po pravici rečeno, tudi nemirno srce bi ne preneslo stanja in čakanja.

Krenil je na Šentpetersko cesto, ki so jo prav tedaj tlakovali.

Komaj se je parkrat prestopil po ozkem hodniku, mu pride nasproti par — možki in ženska; mož in žena nista bila, ker sta se preveč ljubeznivo stiskala drug ob drugega. Vsaj Frenk ju je tako obsodil. Da ju ni zmotil, ko se nista zanj čisto nič zmenila in imela avtokratično v zakupu ves eno nogo na kup granitnih kock, drugo oprl ob rob hodnika in tako prav žonglersko naredil pot zamaknjencema. Nadejal se je, da bo za to njegovo uslugo vsaj kavalir pritisnil dva prsta ob rob klobuka. Pa jih ni.

»A ga vidiš?« je rekla ona in oba sta se mu zasmejala.

Frenk je stopil nazaj na hodnik, ženska se je ozrla za njim in še enkrat zasmejala.

»That's fearful,« je siknil predse Frenk, pa ob tem sta mu že zastavila pot dva možka. Niti na um ni nobenemu prišlo, da bi stopil tovarišu za hrbet in privoščil Frenku košček poti. Frenku je bilo pa tudi te slovenske pristne avtonomije dovolj. Ustavil se je kot vkopan na tlaku in si malomarno začel žvižgati indijansko polko.

»Prosim!« ga pomeri od vrha do tal njegov vis a vis.

Frenk je žvižgal polko dalje.

»Prosim,« ponovi trje popotnik in tovariš mu skoči na pomoč: »Kaj vendar stojite tu na tlaku?«

»Ko ne morem dalje,« je prekinil polko Frenk.

»Surovina,« se je opravičil popotnik, njegov tovariš pa je žalosten vzdihnil: »Škoda, da ni nobenega stražnika.«

Tolika vpljudnost je bila tudi Frenku odveč: Stisnil je k sebi trde komolce, spodnjo čeljust je postavil nekoliko naprej kot ob bokerskem spopadu in jo je uredal po hodniku s tako neizprosno odločnostjo, da so dvostopi hudo vpljudnih in neločljivih parov odskakovali ob njem kot žive žoge.

Prav na koncu Šentpeterske ceste, ko je bil že tako blizu po njem hrepenečega srca, pa mu prikolovrati nasproti pijanec, ki je klel na tako rutiniran način poponoma brez povoda, da se je Frenk zmotil in je mislil, da moli mož litanije. Amerikanec ga je začuden gledal in razmišljal, v kako bratovščino da je ta človek zapisan, pijanec pa mu je za pogled vrnil debel pljunek, ki mu ga je vsekali tik pred njegove »ta lakaste«.

»En dolar kazni!« je zavpil ves jezen Frenk in poklical stražnika na pomoč.

»Kaj se jezite, gospod?«

»Primite tega kvekarja, ki pljuje na tlak pred poštene judi. V Chikagi stane vsak pljunek na tlak en dolar.«

Stražnik je debelo gledal čudnega gospoda in mu službeno vpljudno razložil: »Strašna draginja mora biti v Ameriki, da so celo te reči tako drage. Pri nas v Jugoslaviji smo na boljšem, ko so vsaj pljunek zastoji. Sicer pa, ali imate legitimacijo?«

»Mind your business!« je zarenčal vanj Frenk, pokazal s prstom na prsi, kjer je tičal drobni znak ameriškega državljanstva in odvihral dalje na dom neveste, kjer ga je brez žičnih ovir sprejelo v svoje naročje njeno srce.

Rusiji nastopili kot en blok. Kljub temu se govori, da se je Radeku posrečilo napraviti neke kupčije z Nemčijo in Francijo.

Dnevne novice.

— Kolki društva »Slovenska Straža« v Ljubljani dovoljeni. Kr. ministrstvo za pošto in brzojav je dovolilo, da se smejo kolki društva »Slovenska Straža« v Ljubljani nalepljati na poštne pošiljke. Tudi kolkov je šest vrst.

— Zamenjava 5 dinarskih bankovcev. Delegacija ministrstva financ obavlja službeno: Ker se dogaja, da špekulanti z raznimi mamljivimi obljubami ponujajo ljudem svoje posredovanje pri zamenjavi petdinarskih bankovcev, kakor tudi pri zamenjavi poškodovanih bankovcev, opozarjam po razpisu generalnega inšpektorata finančne ministrstva z dne 13. februarja 1922 J. br. 1467, da Narodna banka in njene podružnice vrše zamenjavo poškodovanih bankovcev po zakonu z odbitkom, ki odgovarja manjkajočim delom, kakor tudi zamenjavo petdinarskih bankovcev, ki se sedaj jemljejo iz prometa. Istotako sprejemajo petdinarske bankovce vse državne blagajne še do včetega 5. marca 1922 v plačilo. Potemtakem je vsakomur dana prilika, da svoje bankovce brez težkoč sam zamenja, ne da bi potreboval tujega posredovanja.

— Poroka. Dne 22. februarja se je v marijanski kapeli v v Ljubljani poročil g. Franc Lušina, župan občine Sora z odč. Ivanko Kalan Poročil je nevestin stric o. stolni prošt Andrej Kalan. Bilo srečno!

— Registriranje obveznic predvojnih negarantiranih dolgov kralji. Ogrske. Konzulat češko-slovaške republike v Ljubljani poziva vse češko-slovaške pripadnike, kateri so lastniki obveznic predvojnih negarantiranih dolgov bivše kraljevine Ogrske in kateri jih sedaj niso prijavili generalni direkciji drž. dolgov kralji. SHS (v smislu njene akta D. št. 1663 od 24. januarja 1922) radi žigosanja, da to gotovo napravijo do 23. febr. 1922. V dotični prošnji je treba natančno navesti vrsto in ime posojila, serijo in številko, nominalno vrednost obveznic, kakor tudi verodostojne dokaze o tem, da je res lastnik češko-slovaških državljanov. Lastniki omenjenih obveznic, deponiranih v državah, katere niso naslednice bivše avstro-ogrške monarhije, naj pozovejo svoje depozitarje, da iste prijavijo radi žigosanja ali registriranja najbližjim češko-slovaškim uradom s pripombo, ali so dotične obveznice v češko-slovaški prijavljene ali ne. Pripomba: Obveznice predvojnih negarantiranih dolgov bivše Avstrije morajo radi naknadnega registriranja prijaviti vsi češko-slovaški pripadniki, bivaajoči v oblasti Pokrajinske uprave za Slovenijo pri konzulatu češko-slovaške republike v Ljubljani do 15. marca 1922.

— Zgodnje maškare v Kostanjevici. Ne vemo, kje ima pristojna oblast oči, da noče videti in preprečiti dogodkov kot se je zgodil v nedeljo 19. februarja v Kostanjevici. V ženo in moža našemljeni, a dobro znani individuji so javno sramotili na javnem trgu s skrajno nesramnim obnašanjem in govorjenjem v navzočnosti mladine zlasti materinstvo na tako brezstiden način, da si ne upamo niti zdaleka opisati. Kje morejo spričo takih dejstev vzgojno vplivati gosposci učitelji in duhovniki, ko se mladina na lastne oči prepriča, kaj se vse more javno in brez kazni počenjati. Oblast, tu je polje za delo!

— Podružnica Slomškove zveze za okraj Kamnik ima zborovanje v četrtek dne 2. marca 1922 popoldne ob pol 2. uri v šoli v Domžalah. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Slovenska dijaška Zadruga v Pragah se tem potom zahvaljuje v imenu slov. visokošolcev v Pragi vsem onim, ki so se odzvali na njeno prošnjo za zboljšanje gnetnega stanja. Posebnih zahval Zadruga radi visokih poštinskih stroškov ne bo pošiljala. Prosimo slovensko javnost, da nam še nadalje ostane naklonjena, dokler se ne reši vprašanje državnih podpor za študij v inozemstvu.

— Kraljevo darilo Splitu. Kralj je daroval iz svojega lovišča splitski občini 20 fazanov, da jih spusti v lovišče »Marjan«. Splitska občina je v znak zahvale povabila kralja na prvi lov.

— Ofeziva razbojnikov proti naši državi. Od albanske meje poročajo, da se zloglasni razbojnik Ilusein Bošković, ki se je mudil te dni v Skadru, pripravlja na veliko akcijo proti našim območjem krajem ima četo kakih 50 orožanih hajdukov in vojnih beguncem. Njemu se je pridružilo baje tudi več črnogorskih častnikov in pa vodja razbojnikov Bajram Cur. Večina teh banditov je v italijanskih uniformah in dobro oborožena.

— Mažarska špijonaža. Mažari imajo po vodini izborni organizirano vohunstvo. Somborska policija je te dni odkrila v vasi Sladajin tajni telefon, ki je bil pod zemljo napeljan na Mažarsko in je bil postavljen oktobra 1921. Policija je zaprla več opasnih vohunov.

— Služba prefekta in učitelja za splošno izobraževalne predmete s prejemki IX. čim. razr., s prošlim stanovanjem in pripadajočimi užitki, je razpisana na kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu. Prednost imajo prosilci z daljšo učiteljsko prakso, z usposobljenostjo za nadzorovanje internata in vzgojo učencev in event. tudi za pouk v čebelarstvu stroki in petju. Prošnje je vlagati do 15. marca 1922.

— Izpovedanje dostavnega okoliša poštini uradov Podsedra in Koprivnica pri Brežicah. Po želji prebivalstva se je izločil kraj Osrednek, obč. Križe s krajevnimi deli Dobrova, Javorje, Preska, Pustivrh in Rakonce iz dostavnega okoliša poštne urada Koprivnica pri Brežicah in se je pridolil poštenu uradu Podsedra.

— Osebnostne novice s pošte. Premestitve: Brzjavni adjunkt Viktor Povše od tehn. oddelka k vzdrževalnemu oddelku v Ljubljani, poština poduradnika Ant. Šetina od gosp. urada v Ljubljani k uradu Ljubljana 2 in Fr. Gartner od urada Ljubljana 1 k uradu Novo mesto, poština uradna sluga Fr. Jenčič in Leopold Ham od gosp. urada v Ljubljani k uradu Ljubljana 1, poštini uradni sluga Ivan Weiss od gosp. urada k brzjavnemu knjižničarju poštnega ravnateljskega v Ljubljani in poštini uradni sluga Ivan Marinko od gosp. urada k uradu Ljubljana 2.

— Neverjetni neuspehi sarajevskih dijakov. Sarajevsko višjo realno je v prvem semestru obiskovalo 438 dijakov. Od 438 je dobilo slabo kvalifikacijo v enem predmetu 152 dijakov, v dveh in več predmetih pa 230, skupaj jih je torej padlo 380. Poleg teh je ostalo še 31 neizpisanih. Od 438 dijakov jih je dobilo samo 23 prvi red.

— Sarajevske žene proti draginji. V nedeljo se je vršil v Sarajevu protestni shod žena, ki so v prvi vrsti nastopile proti luksuzu in se mu odrekale. Po govoricah mnogih gospodinj se je razvil v dolg spreved in manifestirajoč odšle k pokrajinskemu namestniku in mu izročile sprejete resolucije.

— Na smrt obsojena žena. Svoječasno smo poročali, kako je Antula Penkas iz okolice Sibenika utopila svojega moža v morju, ko ga je prej udarila s kamnom po glavi, da se je onesvestil. Te dni se je v Sibeniku vršila proti njej razprava in je bila obsojena na smrt.

— Zopet tihotapeji zlata. Nedavno smo na kratko poročali o uspehu carinskega uradnika na ekspozituri v Sv. Ani pri Sušaku, ki se mu je posrečilo vloviti bančnega uradnika Silvija Rubiniča in dr. Potočnjaka z 12 in pol kilogrami cekinov. Vestnim in nepodkupljivim carinskim uradnikom se je te dni ponovno posrečilo zapleniti nad 10 kg zlata, ki jih je zagrebška krasotica Večera hotela iztihotapiti na Reko. Carinski uradniki, ki izvršujejo svojo službo tako vestno, pa gotovo zaslužijo izredno pohvalo. Pripomniti bi še, da je vodja carinske ekspoziture v Sv. Ani pri Sušaku Slovenec.

— Za popravno mornariške šole v Bakru, kateri je nedavno vsled neprevidnosti delavcev pogorela streha, je ministrstvo za javna dela dovolilo 100.000 din. kredita.

— V židovskem penzionatu v Zagrebu je te dni izbruhnil požar, ki je uničil precej več ter napravil znatno škodo.

— Zločinstva v Zagrebu. Te dni so na Savski cesti našli truplo približno šestmesečnega otroka. Policija išče brezsrčno mater. — Trgovca Zarkovića sta nekda ženska in neki možki napadla v Kukuljevičevi ulici in mu pobrala gotovino 8000 K in žepno uro. Policija je prišla na lice mesta prepoznala.

— Smrtna nesreča pri svatbi. V južnosrbski vasi Smolarci se je te dni vršila svatba. Kakor je že v omenjenih krajih navada, so tudi pri tej priliki vrsti streljali iz pušk in samokresov. Nevestin oče je prvi tem ponesreči zadell nekdo 16 letno dekle, ki je takoj umrla.

— Vojna odškodnina za Belgrad. Belgrajski podžupan je odpotoval v Pariz, da prevzame Belgradu namenjeno vojno odškodnino. V isto svrhu bo iz Pariza potoval še v Berlin.

— Po zgledu Ljubljane je tudi občinski svet v Karlovcu sklenil pobirati davek po 1 krono od vsake osebe, ki se po 10 uri nahaja v javnih lokalih. Kdor bi te naredbe ne izpolnjeval, se kaznuje z globo od 20 do 20.000 kron.

— Vlom. V St. Rupertu pri Mokronogu je bilo vlomljeno v trgovino. Vlomilci so odnesli manufakture v vrednosti 13.000 kron.

— Tatvina v Olševku. Francu Juvanu v Olševku št. 24 je bilo ukadeno zlatnine in srebrnine v vrednosti 4128 kron.

Štajerske novice.

š Celje. Dne 18. febr. t. l. se je vršila pred okrožnim sodiščem razprava proti A. Jagru, župniku v Galiciji, ki je bil ovaden hudodelstva razžaljenja Veličanstva in javnega nasilstva (§ 91 b in 99 s. k. z.). Jager je bil popolnoma oproščen, ker se je po izpovedbi množestvenih prič izkazalo, da je bila ovadba zlobno izmišljena.

š Afera mariborskega tržnega nadzornika. Ze nad pol leta se vleče sodnijska afera veterinarskega nadzornika Hugo Hinterlechnerja in ravno toliko časa nima Maribor pravega tržnega nadzornika. In vse saj tako izgleda, kakor da je nekdo to afero namenoma inesceniral na to dolgo zavlačevalno pot. Trajalo je štiri mesece, predno je državno pravdnitvo prišlo do zaključka, da iz obsežnega materiala obdolženec spadajo le trije slučajji pred okrožni sodišče. In sicer, da obdolženec v slučaju Mescha ni izročil iz pasje globe preostalih 100 K za mestne reveže, in da je v dveh slučajjih dvema izvoznikarjema za poginole, v tovarno mila prodane prašice premalo izplačal. Hinterlechner je bil pri prvi instanci glede vseh treh slučajev oproščen. Državno pravdnitvo je oprostitev tiralo še pred zborni sodišče. V torek se je vršila tozadevna razprava. Glede slučajja Mescha je bila stvar popolnoma pojasnjena po dveh pričah, ki sta izpovedali, da Mescha preostalih 100 K ni izročil za mestne reveže. Glede ostalih dveh slučajev je Hinterlechner dokazoval le pomoči pri zaračunjenju. Pokazalo pa se je, da ves ta čas nista bili zaslišani prizadeti stranki in pa da v aktu manjka za Hinterlechnerjevo nekrivdo zelo važno potrdilo. Namesto da bi se bila zadeva tako ali tako končala, se je ponovno podaljšala na nedoločen čas, dokler sodišče ne dobi obeh tujih prizadetih udeležencev. Hinterlechner je senat opozoril, da je celo preganjanje akti maščevalnosti v prvi vrsti mesarjev, v drugi tudi tistih organov, ki so ovadbo povzročili.

Gospodarstvo.

POLJSKO-RUSKA TRGOVINA.

Od kar je bil sklenjen v Rigi mir med rusko-ukrajinsko sovjetsko republiko ter Poljsko, so je prišla vsa srednja in zapadna Evropa zanimati za trgovino z Rusijo. Angleži in Nemci so bili prvi, ki so skušali stopiti z Rusijo v trgovske zveze. Največje ugodnosti so pa nudijo Poljski kot neposredni sosed, ker ima z Rusijo okoli 1000 kilometrov skupne meje. Poleg tega so ruski trgovci že zdavnaj navajeni kupovati industrijske izdelke na Poljskem, saj je n. pr. tekstilna industrija v Lodzu dolet desetink svojih izdelkov porazprodala na ruskem trgu. Takoj po rusko poljski vojski se je pričelo na meji z živahnim zamenjavanjem blaga, ki ga Poljska zelo podpira. Vse do danes od Poljske izdane uvozne in izvozne repovedi so omejene na minimum. Januarja 1922 je bil prepovedan izvoz samo sledečih predmetov: žita, moke, krme, sočiva, sladkorja, droži, soli, mesa, sira, surovega masla, domačih živali, premoga, mineralij, jekla, surovih kož, železnih pragov, konoplje, lanu in gnojil.

Val predmeti, ki niso izrecno izzeti, se smajo prosto uvažati in izvažati. Ves uvoz in izvoz vodi »Główny Urząd Wywozu i Przywozu« v Varšavi. Na ruski meji vzdržuje Poljska celo vrsto carinarnic in izmenjavališč. Rusija izvažala sedaj vse vrste kožubovine, surovih kož in črevesja in sicer po največ iz obmejnih krajev. Uvažala pa predvsem tekstilne izdelke, raznovrstno orodje in industrijske izdelke. Poljski industriji, ki je bolj razvita kot ruska, se obetajo že v najbližji bodočnosti lepi časi. Razvoj trgovine ovirajo predvsem slabe prometne razmere, ker se mora trgovec posluževati po največ običajnih vozil.

Poleg legalne trgovine z inozemstvom, ki je danes v Rusiji še v rokah zadrug, cvete bujno tihotapstvo, ki je pa za poljsko trgovino silno nevarno. Medtem, ko se izplačila pri legalni trgovini izvršujejo v inozemskih valutah, največ v nemških markah, se sprejema nedovoljeni tudi nedredni sovjetski denar, kar ni v korist poljske valute. Tihotapstvo je najbolj razvito v obmejnih ukrajinskih mestih, kakor: Horotskov, Skala, Podvolodiska, Skala na Zbruhu in Kopicine.

Kakor hitro bo rusko-poljska meja definitivno določena, bo igral v trgovini največjo vlogo Lvov, ker leži na križišču prog proti Kijevu, Odesi in Bukarešti. Prirejanje mednarodnih veljajmov v Lvovu ima predvsem namen si pridobiti vzhodni trg. Uspeh lanskega sejma je bil sicer lep, a bi bil še lepši, če bi bili takrat že urejeni trgovski odnosi s sovjetsko Rusijo, Češkoslovaško in Nemčijo. Zelo lepo kupčijo pa so napravili na lvoškem velesejmu poljski trgovci in industriji z Rumunijo.

Kakor hitro bo vshodnogiško vprašanje definitivno rešeno, se bo mogel šele Lvov varno in lepo razviti, ker si danes kapitala še ne upajo v Lvovu investirati radi nesigurnosti, kam bo pripadla vshodna Galicija.

BORZA.

Zagreb, 22. febr. Devize: Dunaj 5.025. Praga 586-589, Trst 1585-1588, Berlin 143-148, New York (ček) 813, London 1390-1395, Curih 6125 do 6150, Budimpešta 41-41.10. Valute: Ameriški dolarji 308-309, rumunski lei 240-243, češkoslovaške krone 575, carski rublji 26. Tendence je bila danes za devize slabša. Tudi v efektih je bil promet slabši.

Belgrad, 22. febr. Valute: Francoski franki 720, ameriški dolarji 78.25, rumunski lei 61, češkoslovaške krone 145, nemške marke 37.75, avstr. krone 150. Devize: London 842, Pariz 724.70, Zeneva 1540, Milan 395, Praga 147.40, Berlin 35.525, Dunaj 1.25, Sofija 53.40, Budimpešta 11.85.

Curih, 22. febr. Devize: Berlin 233, New York 510, London 22.44, Pariz 46.30, Milan 23.35, Praga 9.35, Budimpešta 0.75, Zagreb 1.57, Varšava 0.14, Dunaj 0.11, avstr. krone 0.09.

Berlin, 22. febr. Dunaj 458, Budimpešta 30.21, Milan 1068.90, Praga 392.10, Pariz 1940.35, London 939.05, Curih 4205.75.

Praga, 22. febr. Dunaj 0.7575, Berlin 24.00, Rim 275, Budimpešta 7.5450, Pariz 498.50, London 242, New York 55, Curih 1087, avstr. krone 0.75, italijanske lire 272.

g Stanje konj v naši državi. V naši državi so našli lansko leto 1.057.000 komadov konj. g Cene v Črni gori. V Črni gori je draginja še večja kot pri nas. Kilogram masti stane 30 din., koruze 5 din., krompirja 4 din., ovčjeje mesa 14 din., svinjskega mesa 20 din.

g Povišanje carinskega aggia v Nemčiji. Nemčija bo povišala aggio na zlato pri plačanju carine s 1. marcem od K 8900 na 4000.

g Tanin, sindikat vseh tovarn tanina na Hrvaškem in v Slavoniji s seleežem v Zagrebu je ena najbolj razvitih industrij v naši državi. Tovarne tanina v Našicah, Zupaniji, Mitrovici in v Sisku so producirale med vojsko do 3000 vagonov taninovega ekstrakta ter krile vso potrebo bivše Avstro-Ogrske za časa blokade. Tanin iz naših tvornic je izvrstne kakovosti ter daleč nadkrijuje je prekomorski tanin. Čehi olajšujejo uvoz našega tanina s carinskimi ugodnostmi. Sindikat »Tanine« zamore dnevno producirati do 7 vagonov ekstrakta ter potrebuje za to dnevno 70 vagonov drv. Narodno gospodarska in trgovska važnost naše taninske industrije je razvidna iz tega, da se je sindikat zavezal do konca marca 1922 odpustiti v Avstrijo 106 vagonov, na Nemško 44 vagonov, Češkoslovaško 28, Rumunsko 28, Mažarsko 9, Švice 2, Angleško 5, Belgijo 2, Avstralijo 1 in Japonsko 1 vagon, torej skupaj 226 vagonov. Leta 1921 je sindikat produciral 1290 vagonov, od katere množine so domače usnarje porabile 243 vagonov, ostanek se je pa izvozil in sicer: na Češko 330 vagonov, v Avstrijo 880, Rumunijo 47, Nemčijo 70, Anglijo 53, Mažarsko 32, Belgijo 2 in na Poljsko 8 vagonov. Približno toliko tanina je bilo prodane tudi leta 1920 v razne države ter je dobila devizna centrala znatne vsote zdrave valute in sicer: 1.676.000 francoskih frankov, 105.000 belgijskih frankov, 36.000 švicarskih frankov, 70.000 lir, 6.670.000 nemških mark in 500.000 češkoslovaških kron. Iz navedenega je zadosti razvidno, da je razvoj naše taninske industrije v splošnem interesu. Naše slabe prometne razmere tej industriji zelo škodujejo.

g Naše železnice. Naša država ima preko 8.000 km železnice. Od tega odpade na zagrebško ravnateljstvo 2782 km, na belgrajsko 2372 km, na sabotško 1792 km, in na sarajevsko 1127 km. Poleg tega imamo 1200 km privatnih železnic in sicer od južne železnice, podravske, požarevačke, šabačke, Steinbeislove in drugih, torej državnih in privatnih skupaj 9285 km. Ko bo dogotovljena proge Niš—Knjaževac in Bosanski Novi—Bihać, ki so v delu, bo v naši državi 9285 km proge. Na državnih železnicah je zaposlenih 80.000 uslužbencev, na privatnih pa 15.000. Državne normalne železnice razpolagajo s 1592 lokomotivami in 28.560 vagoni, ozkolinne s 431 lokomotivami in 7198 vagoni. Proge 70 cm premera v južni Srbiji imajo 174 lokomotiv in 741 vagonov. Privatne železnice razpolagajo s 458 lokomotivami in 6742 vagoni. V celem se nahaja torej v naši državi 2475 lokomotiv in 43269 vagonov.

g Koliko potrebuje Češkoslovaška žita? Kakor poroča »Venkov«, potrebuje Češkoslovaška na leto 350.000 vagonov žita.

g Grška zunanja trgovina. Na podlagi uradnih statistike je uvozila Grška leta 1921 blaga za 1.673.619.413 drahem, a izvozila blaga za 816 mil. 991.190 drahem. Leta 1920. je dosegel uvoz 2.131.036.351 drahem, a izvozilo se je blaga za 644.112.647 drahem.

g Poljedelstvo v Bolgi. Po pred kratkim objavljenih podatkih oficijelne poljedelske statistike je bilo 82.9% vse bolgarske zemlje, to je 7.382.451 ha, gospodarsko izkoriščena. Od tega odpade 45.3 odstotkov na r. p. 35.5 odstotkov na gozdove, 11.4 odstotkov na pašnike, ostanek na

travnike, vinske gorice, sadne vrtove, za gojenje vrtnic itd. V privatni lasti je 4.63 milijonov ha zemlje, 2.42 milijonov ha je last občin, ostanek odpade na cerkve, samostane, okraje itd. Medtem ko se je obdelovanje zemlje na poljedelstvo od zadnjega desetletja 19. stoletja znatno zvišalo, je izkoriščanje gozdov, pašnikov in rožnih kultur nazadovalo.

g Izvoz lesa iz Poljske. Poljski lesni trgovci ter tudi drugi trgovski krogi so napravili načrt, kako bi se z velikopoteznim izvozom lesa izboljšala poljska valuta. Največji gozdovi so v državni lasti. Poljedelsko ministrstvo prodaja navažno stoletji les, in sicer privatnim tvrdkam, ki ga deloma v lastnih žagah obdelajo, deloma pa samo posekanega prodajajo. Velikopotezni izvoz lesa bi pa potreboval izpremembo dosedanjih izvoznih odredb. Ne povprašuje se pa ravno vedno po razpoložljivih vrstah lesa. Najbolj se zahteva železniške prage, a poljska železniška uprava je pred kratkim predlagala vladi, da prepove izvoz železniških pragov. Tudi povpraševanje inozemstva po stavbenem lesu se ne more zadostiti s vrstami, ki jih ravno zahteva severna Evropa, medtem ko je prodaja drugih vrst vezana z raznimi težkočami. Razen tega občutno konkurirajo poljski lesni trgovini Jugoslavija, Rumunija ter celo Rusija.

g Trgovski položaj danske industrije. Po v »Manchester Guardian« priobčenem poročilu položaj danske industrije ni preveč ugojen, temveč je v marsičem sičen položaju angleške industrije. Poljedelstvo Danke, ki je predvsem agrarna država, trpi radi padanja cen za krmo. Industrija je morala obrat deloma ustaviti, deloma pa znižati delavno dobo za polovico. Število brezposelnih se množi dnevno. Od 300.000 organiziranih delavcev jih je skoraj 80.000 brez dela. Industrijalci smatrajo za glavni vzrok brezposelnosti konkurenco nemške industrije ter zahtevajo kot od pomoč spremembo tarife. Ker ima Danska že od leta 1902 vpeljan sistem proste trgovine, ni selanja vlada preveč voljna sprejeti sistem zaščitne carine, ki ga zagovarjajo predvsem socialni demokrati, da bi tako odpravili brezposelnost. Radi cenene inozemske konkurence je agrarna Danska prisiljena uvažati živila, ker je n. pr. švicarski margarin cenejši kot dansko maslo ter stanejo celo rumunska jekla na Danskem manj kot domača. Medtem ko Danska jekla iz Rumunije uvažna, pa izvažata velike množine mesa na Nizozemsko, Ljer je živinoreja izredno razvita.

g Francoski izvoz in vvoz leta 1921. V Franciji je znašala vrednost uvoza leta 1921. 23.548 milijonov frankov (proti 40.005 mil. v letu 1920.), vrednost izvoza pa 21.553 mil. (proti 26.999 mil. leta 1920.). Preseček uvoza je torej padel na 2 napram 23 milijonov frankov leta 1920.

Ljubljanske novice.

Ij Odbor Slov. Straže ima sejo danes, v četrtek, 23. febr. 1922 ob 20. uri v I. nadstropju Jugoslovanske tiskarne. — Predsed.

Ij K protipredlogu »Jutrca«. Iz uradniških krogov mo prejeti: Neki tukajšnji jutranji list je trobil od začetka jeseni najmanj dva meseca v svet, kako je izposlovala njegova stranka izenačenje uradniških plač. Dan na dan je bilo čitali v omenjenem listu večno samohvalisanje in trkanje na prsi: mi smo izposlovali, da se uradnikom uravnaajo plače primerno, mi smo izposlovali, da se uradnikom izenačijo plače po vsej državi. Dejstvo je, da so cene takoj ob prvem glasu povišanja plač začele rasti in so rastle in rastle tako, da imamo sedaj najpotrebnejša živila od onega časa že dvakrat, trikrat dražja. Oni jutranji list se pa sedaj nič več ne bje na prsi in niti v besedo ne omenja več svojih »zaslug« za izenačenje uradniških plač. Mi uradniki, ki smo sedaj največji reveži, pa čakamo in čakamo, kdaj vendar dobimo vsaj toliko plače, da bo zadostovalo za zadostno hrano našim rodbinam. Da bi se mogli s plačami tudi oblačiti in obuvali, do tega ne pride še dolgo. Najbolje še bo, da gremo kidat sneg. To je zadnje naše sredstvo, ako nam ga nakloni ljubljanski župan. Bojimo se pa, da nam bo tudi to upanje spivalo po vodi, ker nam demokracije tudi ta zaslužek zavidajo.

Ij Zabavni klub »Danicec in »Zarjec« zaključijo svojo letošnjo zimsko sezono z običajno prireditvijo, ki se vrši v soboto 23. t. m. ob pol osmih zvečer v okusno okrašen dvorani hotela »Union«. Vabljeni vsi ljubitelji dostojne zabave in prijatelji našega dijaštva! — Vstop je dovoljen le proti vabilu. Če kdo pomotoma ni prejel vabila, naj se oglasi v Akademskem domu na Miklošičevi cesti. — Odbor.

Ij Boj draginji! S shodom proti draginji se je pričela skupna akcija vseh stanovskih organizacij v boju proti draginji, ki jo moramo na vsak način bojevati naprej, dokler ne izbojujemo uspehov. Ker je neobhodno potrebno, da ostanemo stanovske strokovne organizacije še nadalje v medsebojnem najokžjem stiku, se sklicuje za četrtek, dne 23. t. m. ob 19. uri zvečer sestanek vseh strokovnih organizacij in društev v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani. Dnevni red: Unionski shod in nadaljnje delovanje vseh 22 društev. Udeležba zaupnikov in referentov dolžnost. — Koalicijski odbor.

Ij Ljubljanski pek vsaki pomočniki v stavbi. Ker je zadruga pekov in kolačnikov v Ljubljani odklonila na zadnjem pogajanju dne 22. t. m. pri pokrajinski upravi znova vsako povišanje mezd pekovskim pomočnikom, bodo stopili isti danes v stavko, ako ne bodo mojstri danes dopolndne ugodili njihovim zahtevam.

Ij Kako utrjujmo tlo, razložji v krožku na Rakovniku gosp. primarij dr. Breclj v četrtek, dne 23. februarja ob 8. zvečer.

Ij Krojaska zadruga v Ljubljani naznanja, da se bodo vršile pomočiške preizkušnje za modistinjne dne 7. marca 1922. Prošnje za pripravitelje k preizkušnjam je vložiti najkasneje do 1. marca t. l. pri načelniku zadruge g. Ivanu Kersničju. Resljeva cesta 1, II. nadst.

Ij Zdravstveni izkaz. Od 12. do 18. februarja je umrlo v Ljubljani 32 oseb, med temi je bilo 13 tujcev. Umrli so: 3 vsled življenjske slabosti, 6 na jetiki, 8 na pljučnici, 1 vsled zastrupljenja rane, 5 vsled srčne hibe, 2 vsled raka in 7 vsled drugih naravnih vzrokov smrti. Rodilo se je 17 moških in 9 ženskih, skupaj 26 otrok. Od nalezljivih bolezni je bilo prijavljenih 6 slučajev škrlatinke in 1 slučaj davice.

Ij Iztihotapljanje valute. Ker sta iztihotapljali valuto, so carinske oblasti kaznovali dve ljubljanski banki, vsako na 200.000 kron deuarne globe.

Ij Vlom pri Mencingerju pred sodiščem.
Vinko Roš je služil 1 mesec pri Mencingerju na Martinovi cesti. Dogovoril se je z znanim invalidom Jožefom Dacarjem, ki je bil že dvakrat pred poroto zaradi tatvin in je bil obakrat oproščen, da bosta vlomila v Mencingerjevo skladišče. Pridobila sta si še tretjega tovariša Golobovega hlapca Ivana Semena na Glincah. Roš je v noči od 16. na 17. decembra 1921 zlezal v Mencingerjevo skladišče in spustil Dacarja, ki je čakal, po vrvi skozi okno, 2 vreči kave in 2 vreči rožin. Na to se je pripeljal Semen z Golobovo kotljo, toda blaga niso mogli odpeljati, ker so bili prepojeni. Dacarja, ki je nesel eno vrečo rožin, je policijski stražnik aretiral. Obtoženci imajo še več manjših grehov na vesti. Deželno sodišče je prisodilo Dacarju in Rošu po 6. Semenu pa 7 mesecev težke ize, poostrene s postom in trdim ležiščem.

Ij Okradeni delavci. Josip Beltran, Alojzij Bratina, Stefan Ris in Nikola Grbavac so kot delavci skupno stanovali. Nikola Grbavac je pa v Risovi družbi 18. decembra 1921 vlomil v kovčeg Bratine, kateremu sta ukradla obleke v vrednosti 1520 kron. Izvedla sta že tudi druge tatvine in ko sta si plen razdelila, sta pobegnila. Grbavac so prijeli, Ris pa je neznano kam pobegnil. Dež. sodišče je prisodilo Grbavcu 2 meseca ječe.

Ij Splašena konja. Na Vožarskem potu sta se splašala dva konja, ki sta zdirjala proti dolenskem mostu. Med dirkanjem sta konja poskodovala v Rožni ulici okno Feliks Zupanu in Zmurove sanke, ki so stale pred gostilno »Pri Amerikancu«.

Ij Tatvine. Na dvorišču hotela »Sočar« je bilo ukradeno Potočniku iz Skofje Loke 40 kg cikorijskega krompirja. Med dirkanjem sta konja poskodovala v Rožni ulici okno Feliks Zupanu in Zmurove sanke, ki so stale pred gostilno »Pri Amerikancu«.

Izumirajoče moravsko mesto. V Novem Jičinu se je rodilo v letih 1918 do 1921 otrok: 118, 188, 235 in 250. V tistih letih jih je umrlo: 253, 301, 292, 358. — Vsako leto umrje v Novem Jičinu več ljudi kakor se jih rodi.

Ij Izgubil se je od Narodnega doma mimo liceja do Rožne doline otroški suknjič. Pošten najditelj se prosi, naj ga odda v Rožni dolini 237.

Narodno gledališče.

DRAMA.

Cetrtek, 23. februarja: Svet. Izven.
Petek, 24. februarja: Prekrasno Sabince. Ab. B.
Sobota, 25. februarja: Dramska predstava v opernem gledališču. Dramsko gledališče zaprto.
Nedelja, 26. februarja: popoldne ob 3. uri: Hamlet. Izven.
Ponedeljek, 27. februarja: Svet. Abon. C.
Torek, 28. februarja: zaprto.

OPERA.

Cetrtek, 23. februarja: Trubadur. Abon. E.
Petek, 24. februarja: zaprto.
Sobota, 25. februarja: Zlahtni mešan. Slavnostna predstava. Izven. Proslava 300 letnice Molière-ovega rojstva.
Nedelja, 26. februarja: Butterfly. Izven.
Ponedeljek, 27. februarja: zaprto.
Torek, 28. februarja: popoldne ob 3. uri: Prodana nevesta. Izven.

Prosveta.

pr V nedeljo dne 5. marca dopoldne ob 11. uri priredita v dvorani Filharmonične družbe gospoda: operni pevec Štefan Romanovski in komponist Marij Kogoj matinejo slovenskih samospelov iz preteklosti in sedanjosti. Koncert aranžira Glasbena Matica, kjer bodo v predprodaji tudi sedeži za to matinejo.

pr Posiv slovenskim umetnikom. Kolegij jugoslovanskih umetnikov-grafikov pripravlja začetkom aprila III. grafično razstavo v Zagrebu v Ullrichovem Salonu ter vabi vse slovenske grafike in slikarje (brez ozira na to, ali so člani »Kolegija« ali ne) na udeležbo. Umetniki morajo biti v Zagrebu, Salon Ullrich, Illica 54, dne 6. marca 1922. Pripuščena so dela v vseh grafičnih tehnikah, razen tega risbe s peresom, svinčnikom, s pastelno kredo in kolorirane risbe. V jury-ju so sledeči umetniki: Rački, Gjurič, Rašica in Vl. Kirin. Vsakemu umetniku naj bo priložen popis z naslovom, tehniko, velikostjo in ceno. Večji (nad 40 x 50 cm) umetniki naj bodo opremljeni z okvirjem. V svrhu informacij naznanjamo, da projektira K. J. U. G. še sledeče razstave: 1. akvarelno, 2. razstavo exlibrisov in ilustracij, 3. razstavo lesorezov in knjižne opreme, 4. razstavo plakatov in litografij. Podrobnejše informacije daje poverjenik kolegija za Slovenijo, Ljubljana, Levstikova ulica 2, I. nadst.

Vestnik S. K. S. Z.

Odbor Slov. kršč. soc. zveze ima danes dne 23. februarja točno ob 20. uri v I. nadst. Jugoslovanske tiskarne redno sejo. — Predsednik.

Orlovski vestnik.

Orlice-telovadkinje Krekove prosvete vabim na sestanek, ki se vrši v četrtek, dne 23. t. m. ob 7. uri zvečer v prostorih Krekove prosvete, Alojzijeve, Poljanska cesta. Prosim točnosti. — Načelnica.

Turistika in sport.

Smučarska tekma v Planici dne 26. februarja. Obširno, izletnike in turiste, ki nameravajo prisostvovati, opozarjamo, da je pripravljeno za nje

dovolj prenočišč in to v Kranjski gori. Nakazila za stanovanja bo dajalo »Letoviško društvo«, in sicer v hotelu Slavec v Kranjski gori v soboto zvečer po dohodu večernega vlaka. Kdor pa bi si hotel sobo vnaprej rezervirati, naj se obrne pisмено na omenjeno društvo in pripomni: Da-li želi zakurjeno ali nezakurjeno sobo. — Vsa prenočišča v Ratečah so rezervirana izrecno samo za smučarje-tekmovalce in odbor.

Ponovno opozarjamo na smučko skakalno tekmo, ki se vrši v petek 24. t. m. v Bohinju. Udeležniki morejo oditi z jutranjim vlakom, ker je začetek tekme ob pol 12. dopoldne. Prijavljeni so tekmovalci iz Zagreba in Beograda, upamo, da tudi naši smučarji ne bodo zaostajali.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Psahrom. diferenca v C	Nabo, vetrovi	Poglavino v mm
21./2. 21 h	735.8	4.4	0.7	obl.	—
22./2. 7 h	734.7	3.8	0.5	obl. jug.	—
22./2. 14 h	733.6	10.6	0.6	obl.	—

Pred ogledalom more vsak opaziti vsak dan, kako izgleda mlajše in lepše, ako rabi lekarka Fellerja nad 25 let priljubljena in priznana sredstva za lepoto: Fellerjeva pomada »Elsa« za lice, Fellerjeva »Elsa« Tumochina pomada za rast las (2 lončka ene vrste teh pomad skupno s poštnino 52 K), Fellerjevo »Elsa« lilično mlečno milo, najboljšo milo, 4 kosi poštnine prosto 98 K. Evgen V. Feller, Stubica donja, Elsa trg 134, Hrvaško. 3924

Mizarji, pozor! Radi razširjenja mizarске obrti sprejemem DRUŽABNIKA, ki bi vodili samostojno podjetje. Kapital postranska stvar. Glavno zmožnost. Ponudbe in spričevala, številno družine ali samec poslati na upravo lista pod »Družabnik 593.«

Gospodična se želi učiti stroje-pisja v zvezi s trgovsko korespondenco. — Cenj. ponudbe na upravo Slovence pod »Potreba 632.«

Potnike ali zastopnike

išče velika tovarna likerja, ruma, konjaka in ostalih spirituoov. Ponudbe z obvestilom, v katerem kraju pozna reflektant največ odjemalcev, poslati na naslov: Poštni predal 41, Zagreb, glavna pošta. 528

organista in cerkvenika

v Žužemberku. Plača primeroma dobra, zlasti če prevzame organist tudi mesto tajnika pri hranilnici. — Prednost imajo prosilci, ki jih veseli tudi društveno petje in godba. Nastop službe s 1. majem 1922. Prošnje do 15. marca na župni urad v Žužemberku. 605

Dne 26. februarja t. l. se vrši javna prostovoljna dražba

vrtu in stavbišča v izmeri 1480 m² zraven kolodvora v Spodnji Šiški in Zakotnikove parne žage. Dražba se vrši v Spod. Šiški v gostilni pri Kolencu, Kavškova ul. št. 130. Izklicna cena 80.000 K. Natančnejše dražbene pogoje se poizve pri g. Mate Hafnerju, notarju v Ljubljani. 637

Olje

AMERIKANSKO, STROJNO, CILINDER-: SKO in TOVOTNA MAST trdke : Standard Oil Company of New York ima vedno v zalogi A. LAMPRET, Ljubljana, Nunska ulica št. 19. 560

DIONIČARSKO DRUŠTVO
U ZAGREBU
PRERADOVIČEVA 2
PETROLEJ
I^{II} RAFINIRANI BIJELI
• **BENZIN** •
SVIH GRADACIJA
PLINSKO (SIROVO) ULJE
STROJNA I CILINDERSKA - ULJA -
• **AUTO ULJA** •
TOVOTNA MAST
UZ NAJJEFTINJE DNEVNE CIJENE SA SKLADIŠTA
BRZOJAVI: ASTRA ZAGREB
TELEFON: 23-88
POSLOVNA: PRERADOVIČEVA 2

DUNAJSKI - MEDNARODNI - VELESEJEM
(Wiener Internationale Messe)
od 19. do 25. marca 1922
nudi trgovcem Jugoslavije

najpovoljnejše priliko za nakup

Natančne podatke glede potovalnih ugodnosti in stanovanjskih na azil potom Wiener Messe A.-G., Wien, V.i., Messepalast, kakor tudi potom začasnih zastopstev: Avstr. Konzulat, Turjaški trg 5 in 'celeritas' jug. transp. dr. z o. j.

Kupim VILO ali stavbišče na Bledu. — Ponudbe na: AVG. 586

NADILO, Škofja Loka.

Kupim posestvo v bližini kakega trga ali mesta na Dolenjskem ali Stajerskem, kjer bi mogel izvrševati kako malo obrt, najbolje mali MLIN. — Ponudbe na naslov: KAREL PERCHEL, Trst, via Navali 43.

Kompletne naprave za **mline in žage.**
Lokomobile stroji za pogon na paro ali sesalni plin.

Turbodinamo, električni motorji ekonomiser, čistilci za vodo.

Naprave za sušenje!

Tehnični materijal za pogon vsake vrste pri

„ORBIS“ d. d., Zagreb, Paromlinska c. 1.

Telefon št. 10.

Brzobjavni naslov: „Orbis“.

Generalno zastopstvo trdke Gefia H.-G., Wien, Düsseldorf.

M. Kuštrin

Tehnični, elektrotehnični in gumi-jevi predmeti vseh vrst na drobno in debelo. Glavno zastopstvo polnih gumijevih obročev za tovarne avtomobile tovarne Walter Martiny. Hidravlične stiskalnice za montiranje gum. obročev v centrali, Rimska cesta št. 2. Prevozno podjetje za prevoz blaga celih vagonov na vse kra-

je, za kar je na razpolago deset tovornih avtomobilov.

Centrala: LJUBLJANA, Rimska cesta 2.

Podružnice:

LJUBLJANA, Dunajska cesta 23, tel. št. 470.

MARIBOR, Jurčičeva ul. 9, tel. št. 133.

BEograd, Knez Mihajlova ulica št. 3.

Zahvala.

Vsem, ki so spremili našega predobrega, nepozabnega očeta, gospoda

Ivana Oblaka

na njegovi zadnji poti, se najtopleje zahvalujemo.

Vrhnika, 21. februarja 1922.

ŽALUJOČA RODBINA
OBLAK.

Službo praktikantije

na kakšnem večjem posestvu išče deklica, stara 25 let, ki je dovršila enoletni tečaj na gospodinjstvi šoli ter je popolnoma vešta slovenskega in nemškega jezika v pisavi in besedi. — Ponudbe se naj pošljejo na upravništvo »Slovenec« pod št. 634.

Pekovskega vajenca

sprejme takoj večja pekarna v Ljubljani. Naslov pove uprava Slovence pod št. 621.

Vpeljanega, strokovno izobraženega

ZASTOPNIKA

išče dobro idoča dunajska tovarna pletenja (pleteni sportni in modni predmeti, pletene kravate iz umetne svile, nogavice). Prijazne ponudbe pod »Pletenine 627« na upravništvo »Slovenec«.

Danes opoldne je mirno v Gospodu zaspala naša ljuba, skrbna sestra, oziroma svakinja, teta in sestrična, gospodična

Marija Paušlar

trgovka in posestnica v Kranju.

Pogreb bo v četrtek, dne 23. t. m. ob 16. uri iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Zadušnica se opravi v ponedeljek, dne 27. t. m. ob osmi uri v tukajšnji župni cerkvi.

Blagi pokojni ljub in časten spomin!

V Kranju, dne 21. februarja 1922.

ŽALUJOČI OSTALI.

Razpis.

Predsedništvo Narodne skupščine išče

zborničnega stenografa

Prednost imajo prosilci z akademično izobrazbo. Plača po sposobnosti.

Prošnje z dokazili izvršenih študij in sposobnosti naj se pošljejo do 25. marca 1922 stenografskemu birou Narodne skupščine v Beogradu.

PREDSEDNIŠTVO NARODNE SKUPŠČINE,

Beograd, dne 16. februarja 1922.

„Društvo bančnih zavodov v Sloveniji“

sprejme za svojo pisarno v Ljubljani

TAJNIKA.

Prednost imajo pravniki.

Ponudbe naj se naslovijo na društvo.